

Warszawa, dnia 2 marca 2016 r.

Poz. 264

UMOWA RAMOWA

**między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacyjnej Republiki Brazylii
o dwustronnej współpracy obronnej,**

podpisana w Warszawie dnia 1 grudnia 2010 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

Dnia 1 grudnia 2010 r. w Warszawie została podpisana Umowa Ramowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacyjnej Republiki Brazylii o dwustronnej współpracy obronnej, w następującym brzmieniu:

Umowa Ramowa

między

Rządem Rzeczypospolitej Polskiej

a

Rządem Federacyjnej Republiki Brazylii

o

dwustronnej współpracy obronnej

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Federacyjnej Republiki Brazylii, zwane dalej razem "Umawiającymi się Stronami" i osobno "Umawiającą się Stroną";

Pragnąc wzmocnić różne formy współpracy między Rzeczpospolitą Polską a Federacyjną Republiką Brazylii w drodze obopólnych studiów obszarów wspólnego zainteresowania;

Czerpiąc wspólne korzyści z działania na rzecz międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa;

W zgodzie ze swoim prawem wewnętrznym, zasadami prawa międzynarodowego i swoimi międzynarodowymi zobowiązaniami;

Niniejszym uzgodniły, co następuje:

ARTYKUŁ 1 POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Niniejsza Umowa Ramowa określa ogólne zasady dwustronnej współpracy obronnej między Umawiającymi się Stronami, opartej na zasadach równości, wzajemnych interesów i partnerstwa.
2. Umawiające się Strony będą prowadziły działania na mocy niniejszej Umowy Ramowej z poszanowaniem zasad i celów Karty Narodów Zjednoczonych, łącznie z suwerenną równością, integralnością i nienaruszalnością terytoriów państw oraz nieingerencją w ich sprawy wewnętrzne.
3. Dla potrzeb wykonywania niniejszej Umowy Ramowej, organem wykonawczym będzie Minister Obrony Narodowej we współpracy z ministrem właściwym do spraw gospodarki w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministerstwo Obrony w imieniu Federacyjnej Republiki Brazylii.

ARTYKUŁ 2 DEFINICJE

W niniejszej Umowie Ramowej termin:

- 1) "personel wojskowy" oznacza członków Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i Federacyjnej Republiki Brazylii;
- 2) "personel cywilny" oznacza pracowników rządów i przemysłów obronnych Rzeczypospolitej Polskiej i Federacyjnej Republiki Brazylii;

- 3) "strona wysyłająca" oznacza Umawiającą się Stronę wysyłającą swój personel wojskowy lub cywilny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub Federacyjnej Republiki Brazylii zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy Ramowej;
- 4) "strona przyjmująca" oznacza Umawiającą się Stronę przyjmującą personel wojskowy lub cywilny strony wysyłającej zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy Ramowej.

ARTYKUŁ 3

DWUSTRONNA WSPÓŁPRACA OBRONNA

1. Dwustronna współpraca obronna między Umawiającymi się Stronami może być wykonywana w różnych formach, a w szczególności poprzez:
 - 1) wzajemne wizyty delegacji Rzeczypospolitej Polskiej i Federacyjnej Republiki Brazylii;
 - 2) wzajemne wizyty okrętów wojennych i wojskowych statków powietrznych;
 - 3) udział personelu wojskowego i cywilnego w kursach szkoleniowych, seminariach, konferencjach i sympozjach, łącznie z wymianą instruktorów, wykładowców, praktykantów i studentów z instytucji wojskowych Umawiających się Stron;
 - 4) udział obserwatorów w ćwiczeniach wojskowych;
 - 5) udział personelu wojskowego i cywilnego w przedsięwzięciach kulturalnych i sportowych;
 - 6) wymiana informacji i doświadczeń w różnych obszarach dotyczących spraw obronnych;
 - 7) wspólne programy i projekty w dziedzinie technologii obronnych;
 - 8) wspólne programy i projekty w dziedzinie materiałów i usług dotyczących spraw obronnych;
 - 9) wymiana informacji i doświadczeń nabytych w operacjach pokojowych i humanitarnych;
 - 10) historia wojskowości i muzea wojskowe.
2. Umawiające się Strony mogą współpracować w różnych obszarach wspólnego zainteresowania dotyczących obronności na podstawie protokołów uzupełniających do niniejszej Umowy Ramowej lub odrębnych umów.
3. Na podstawie niniejszej Umowy Ramowej Minister Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej i osoby upoważnione przez Ministerstwo Obrony Federacyjnej Republiki Brazylii mogą zawierać porozumienia wykonawcze. Porozumienia te będą zgodne z prawem wewnętrznym Rzeczypospolitej Polskiej i Federacyjnej Republiki Brazylii.

ARTYKUŁ 4

WYMÓG PRAWNY DOTYCZĄCY WYMIANY PERSONELU WOJSKOWEGO I CYWILNEGO

Personel wojskowy i cywilny strony wysyłającej będzie przestrzegał prawa strony przyjmującej i powstrzymał się od jakiejkolwiek działalności niezgodnej z duchem

niniejszej Umowy Ramowej, a w szczególności od aktywności politycznej na terytorium strony przyjmującej. Obowiązkiem strony wysyłającej jest zastosowanie niezbędnych środków zapobiegawczych wobec takich działań.

ARTYKUŁ 5 ODPOWIEDZIALNOŚĆ FINANSOWA

1. Każda z Umawiających się Stron jest odpowiedzialna za wszelkie wydatki poniesione przez jej personel wojskowy i cywilny w związku z wykonywaniem zadań służbowych na mocy niniejszej Umowy Ramowej, chyba że uzgodniono inaczej.
2. Wszelkie działania prowadzone na mocy niniejszej Umowy Ramowej będą uzależnione od dostępności funduszy Umawiających się Stron.

ARTYKUŁ 6 OCHRONA WYMIENIANYCH INFORMACJI NIEJAWNYCH

Ochrona informacji niejawnych wymienianych między Umawiającymi się Stronami, dotyczących przedmiotu niniejszej Umowy Ramowej, będzie uregulowana w odrębnej umowie.

ARTYKUŁ 7 ROZSTRZYGANIE SPORÓW

Spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej Umowy Ramowej będą rozstrzygane wyłącznie między Umawiającymi się Stronami poprzez bezpośrednie negocjacje i konsultacje dyplomatyczne.

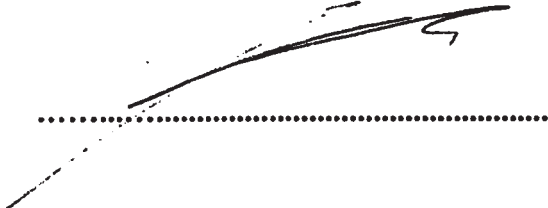
ARTYKUŁ 8 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Niniejsza Umowa Ramowa wejdzie w życie trzydzieści dni po otrzymaniu drugiej pisemnej notyfikacji, przesłanej drogą dyplomatyczną, poprzez którą Umawiające się Strony powiadomią się wzajemnie o zakończeniu wewnętrznych procedur, wymaganych do wejścia niniejszej Umowy Ramowej w życie.
2. Niniejszą Umowę Ramową zawiera się na czas nieokreślony. Może być ona wypowiedziana przez każdą z Umawiających się Stron w drodze pisemnej notyfikacji, przesłanej drogą dyplomatyczną. W takim przypadku Umowa Ramowa wygaśnie sto osiemdziesiąt dni po otrzymaniu notyfikacji o wypowiedzeniu.
3. Wypowiedzenie niniejszej Umowy Ramowej nie będzie miało wpływu na ważność lub okres obowiązywania rozpoczętych programów, projektów lub przedsięwzięć realizowanych na jej podstawie aż do ich zakończenia, chyba że Umawiające się Strony za wzajemną zgodą postanowią inaczej.

4. Niniejsza Umowa Ramowa może być zmieniona w dowolnym czasie poprzez pisemną zgodę Umawiających się Stron. Zmiany wejdą w życie zgodnie z procedurą określoną w ustępie 1.

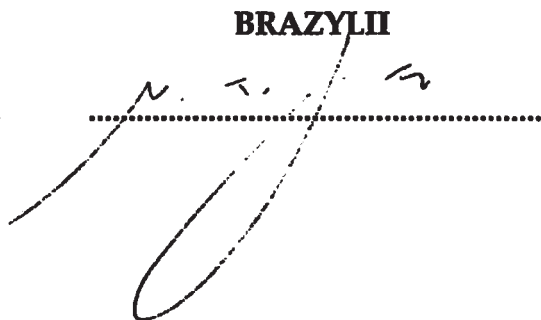
Sporządzono w Warszawie dnia 1 grudnia 2010 r. w dwóch oryginałach, każdy w językach polskim, portugalskim i angielskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne. W razie jakiegokolwiek rozbieżności dotyczącej ich interpretacji, tekst sporządzony w języku angielskim będzie uznawany za rozstrzygający.

**Z UPOWAŻNIENIA RZĄDU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of sweeping, connected strokes, positioned above a horizontal dotted line.

**Z UPOWAŻNIENIA RZĄDU
FEDERACYJNEJ REPUBLIKI
BRAZYLII**

A handwritten signature in black ink, featuring a large, prominent loop and several smaller strokes, positioned above a horizontal dotted line.

Acordo-Quadro
entre
o Governo da República da Polônia
e
o Governo da República Federativa do Brasil
sobre
cooperação bilateral em matéria de defesa

O Governo da República da Polônia e o Governo da República Federativa do Brasil (doravante coletivamente denominados "Partes Contratantes" e individualmente como "Parte Contratante");

Desejando fortalecer as diversas formas de cooperação entre a República Federativa do Brasil e a República da Polônia, com base no estudo recíproco de assuntos de interesse mútuo;

Compartilhando o interesse comum de contribuir para a paz e segurança internacional;

Obedecendo as suas leis nacionais, princípios das leis internacionais e suas obrigações internacionais;

Acordam o seguinte:

ARTIGO 1
DISPOSIÇÕES GERAIS

1. Este Acordo-Quadro define os princípios gerais de cooperação bilateral de defesa entre as Partes Contratantes, a qual será baseada na equidade, no interesse mútuo e na parceria.
2. As Partes Contratantes executarão as atividades no âmbito do presente Acordo-Quadro respeitando os princípios e as finalidades da Carta das Nações Unidas, que incluem igualdade soberana, integridade, inviolabilidade territorial dos Estados e de não intervenção em seus assuntos internos.
3. Para a implementação deste Acordo-Quadro, os agentes executivos serão o Ministro da Defesa Nacional, em cooperação com o ministério competente para assuntos econômicos, em nome da República da Polônia; e o Ministério da Defesa, em nome da República Federativa do Brasil.

ARTIGO 2
DEFINIÇÕES

Neste Acordo-Quadro o termo:

- 1) "pessoal militar" significa membros das Forças Armadas da República da Polônia e da República Federativa do Brasil;

- 2) "pessoal civil" significa funcionários do governo e da indústria de defesa da República da Polônia e da República Federativa do Brasil;
- 3) "Parte remetente" significa a Parte Contratante que envia seu pessoal militar ou civil para o território da República da Polônia ou da República Federativa do Brasil, em conformidade com as disposições do presente Acordo-Quadro; e
- 4) "Parte anfitriã" significa a Parte Contratante recebedora do pessoal militar ou civil da Parte Remetente, em conformidade com as provisões do presente Acordo-Quadro.

ARTIGO 3

COOPERAÇÃO BILATERAL DE DEFESA

1. A cooperação em defesa entre as Partes Contratantes poderá ser implementada de diversas formas, em especial:
 - 1) visitas mútuas de delegações da República da Polônia e da República Federativa do Brasil;
 - 2) visitas mútuas de navios e aeronaves militares;
 - 3) participação do pessoal militar e civil em cursos de treinamento, seminários, conferências e simpósios, incluindo o intercâmbio de instrutores, professores, estagiários e estudantes representando instituições militares das Partes Contratantes;
 - 4) participação como observadores em exercícios militares;
 - 5) participação do pessoal militar e civil em eventos culturais e desportivos;
 - 6) intercâmbio de conhecimento e experiências nos diferentes campos relacionados a temas de defesa;
 - 7) programas e projetos comuns em tecnologia de defesa;
 - 8) programas e projetos comuns em produtos e serviços relacionados à defesa;
 - 9) intercâmbio de conhecimentos e experiências adquiridas em operações de manutenção da paz e em assistência humanitária; e
 - 10) história militar e museus militares.
2. As Partes Contratantes poderão cooperar em diferentes campos relacionados à defesa de interesse mútuo, com base em protocolos complementares a este Acordo-Quadro ou acordos em separado.
3. O pessoal autorizado pelo Ministro da Defesa Nacional da República da Polônia e pelo Ministério da Defesa da República Federativa do Brasil poderão concluir mecanismos de implementação no âmbito do presente Acordo-Quadro. Esses mecanismos de implementação deverão estar em consonância com a legislação nacional da República da Polônia e da República Federativa do Brasil.

ARTIGO 4

EXIGÊNCIA LEGAL RELACIONADA AO INTERCÂMBIO DE PESSOAL MILITAR E CIVIL

O pessoal militar e civil da Parte remetente deverá respeitar a legislação da Parte anfitriã e abster-se de qualquer atividade incompatível com o espírito do presente

Acordo-Quadro e, em especial, de qualquer atividade política no território da Parte anfitriã. Também é dever da Parte remetente adotar as medidas necessárias para esse fim.

ARTIGO 5 RESPONSABILIDADES FINANCEIRAS

1. A não ser que seja acordado de forma contrária, cada Parte Contratante será responsável por todas as despesas contraídas por seu pessoal militar e civil no cumprimento das atividades oficiais no âmbito do presente Acordo-Quadro.
2. Todas as atividades desenvolvidas no âmbito deste Acordo-Quadro estarão sujeitas à disponibilidade de recursos financeiros das Partes Contratantes.

ARTIGO 6 PROTEÇÃO DA INFORMAÇÃO SIGILOSA TROCADA

A proteção da informação sigilosa trocada entre as Partes Contratantes, relacionada a temas deste Acordo-Quadro, será estabelecida em acordo específico.

ARTIGO 7 SOLUÇÃO DE CONTROVÉRSIAS

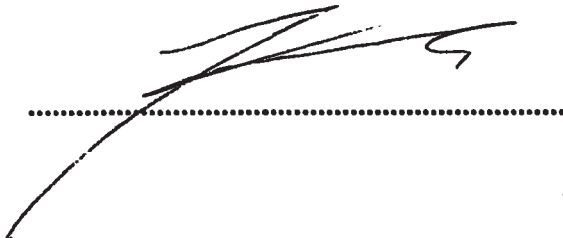
Controvérsias relacionadas à interpretação ou aplicação deste Acordo-Quadro serão resolvidas exclusivamente pelas Partes Contratantes, por intermédio de consultas e negociações diplomáticas diretas.

ARTIGO 8 DISPOSIÇÕES FINAIS

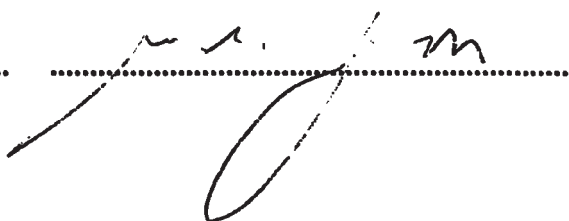
1. Este Acordo-Quadro entrará em vigor trinta (30) dias após o recebimento da segunda notificação escrita, pelos canais diplomáticos, por intermédio da qual as Partes Contratantes notificarão a outra do término dos procedimentos internos necessários para a entrada em vigor deste Acordo-Quadro.
2. Este Acordo-Quadro é celebrado por período indeterminado. Poderá ser denunciado por qualquer Parte Contratante, por notificação escrita, por via diplomática. Nesse caso, este Acordo-Quadro expira em cento e oitenta (180) dias a partir da data do recebimento da notificação de denúncia.
3. A denúncia deste Acordo-Quadro não afetará a validade ou a duração de programas, projetos ou atividades dele decorrentes, até sua conclusão, a menos que as Partes Contratantes decidam de outro modo, por consentimento mútuo.
4. Este Acordo-Quadro poderá ser emendado, a qualquer momento, por o consentimento escrito das Partes Contratantes. Emendas entrarão em vigor conforme previsto no parágrafo 1.

Feito em Varsóvia, em 1 de Dezembro de 2010, em dois originais, cada um nos idiomas polonês, português e inglês, sendo todos os textos igualmente autênticos. Em caso de qualquer divergência de interpretação, o texto em inglês prevalecerá.

**PELO GOVERNO DA REPÚBLICA
DA POLÔNIA**

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, overlapping strokes, positioned above a horizontal dotted line.

**PELO GOVERNO DA REPÚBLICA
FEDERATIVA DO BRASIL**

A handwritten signature in black ink, featuring a large, prominent loop and several smaller strokes, positioned above a horizontal dotted line.

**Framework Agreement
between
the Government of the Republic of Poland
and
the Government of the Federative Republic of Brazil
on
bilateral defence cooperation**

The Government of the Republic of Poland and the Government of the Federative Republic of Brazil, hereinafter collectively referred to as the "Contracting Parties" and individually as a "Contracting Party";

Wishing to strengthen various forms of cooperation between the Republic of Poland and the Federative Republic of Brazil on the basis of a reciprocal study of subjects of mutual interest;

Sharing a common interest to contribute to international peace and security;

Complying with their national laws, principles of international law and their international obligations;

Hereby agree as follows:

**ARTICLE 1
GENERAL PROVISIONS**

1. This Framework Agreement outlines general principles on bilateral defence cooperation between the Contracting Parties, which shall be based on equity, mutual interests and partnership.
2. The Contracting Parties shall carry out activities under this Framework Agreement with respect to the principles and purposes of the Charter of the United Nations, which include sovereign equality, integrity, territorial inviolability of states and non-intervention in their internal affairs.
3. For the implementation of this Framework Agreement, the executive agents shall be: the Minister of National Defence in cooperation with the minister competent for economy matters on behalf of the Republic of Poland and the Ministry of Defence on behalf of the Federative Republic of Brazil.

**ARTICLE 2
DEFINITIONS**

In this Framework Agreement the term:

- 1) "Military personnel" means members of the Armed Forces of the Republic of Poland and of the Federative Republic of Brazil;
- 2) "Civilian personnel" means employees of the government and defence industries of the Republic of Poland and of the Federative Republic of Brazil;

- 3) "Sending Party" means the Contracting Party sending its military or civilian personnel to the territory of the Republic of Poland or the Federative Republic of Brazil in accordance with the provisions of this Framework Agreement; and
- 4) "Receiving Party" means the Contracting Party receiving the military or civilian personnel of the Sending Party in accordance with the provisions of this Framework Agreement.

ARTICLE 3 BILATERAL DEFENCE COOPERATION

1. The bilateral defence cooperation between the Contracting Parties may be implemented in various forms, in particular:
 - 1) mutual visits of delegations of the Republic of Poland and of the Federative Republic of Brazil;
 - 2) mutual visits of naval vessels and military aircraft;
 - 3) participation of the military and civilian personnel in training courses, seminars, conferences and symposia, including exchange of instructors, lecturers, trainees and students representing military institutions of the Contracting Parties;
 - 4) participation of observers in military exercises;
 - 5) participation of the military and civilian personnel in cultural and sports events;
 - 6) exchange of knowledge and experiences in different fields related to defence matters;
 - 7) common programmes and projects on defence technologies;
 - 8) common programmes and projects on materiel and services related to defence matters;
 - 9) exchange of knowledge and experiences acquired in peacekeeping and humanitarian relief operations; and
 - 10) military history and military museums.
2. The Contracting Parties may cooperate in different defence-related fields of mutual interest on the basis of supplementary protocols to this Framework Agreement or separate agreements.
3. The Minister of National Defence of the Republic of Poland and personnel authorized by the Ministry of Defence of the Federative Republic of Brazil may conclude implementing arrangements under this Framework Agreement. These implementing arrangements shall be consistent with the national law of the Republic of Poland and of the Federative Republic of Brazil.

ARTICLE 4 LEGAL REQUIREMENT RELATED TO EXCHANGE OF THE MILITARY AND CIVILIAN PERSONNEL

The military and civilian personnel of the Sending Party shall respect the law of the Receiving Party and abstain from any activity inconsistent with the spirit of this Framework Agreement and, in particular, from any political activity on the territory

of the Receiving Party. It is also the duty of the Sending Party to take necessary measures to that end.

ARTICLE 5 FINANCIAL RESPONSIBILITIES

1. Unless otherwise mutually agreed, each Contracting Party shall be responsible for all the expenses incurred by its military and civilian personnel in connection with fulfilment of their official duties under this Framework Agreement.
2. All activities carried out under this Framework Agreement shall be subject to the availability of funds of the Contracting Parties.

ARTICLE 6 PROTECTION OF EXCHANGED CLASSIFIED INFORMATION

The protection of classified information exchanged between the Contracting Parties, related to subject matter of this Framework Agreement, shall be settled in a separate agreement.

ARTICLE 7 SETTLEMENT OF DISPUTES

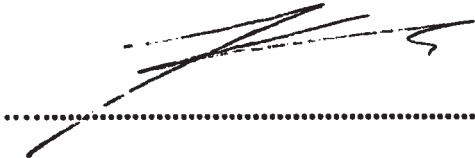
Disputes related to interpretation or application of this Framework Agreement shall be resolved exclusively by the Contracting Parties through direct diplomatic negotiations and consultations.

ARTICLE 8 FINAL PROVISIONS

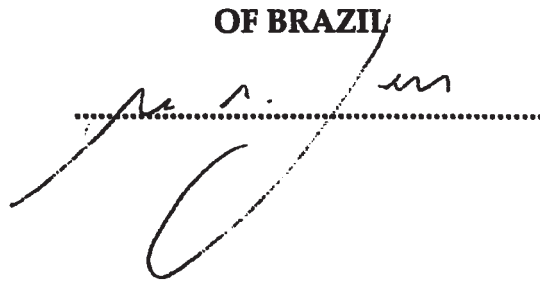
1. This Framework Agreement enters into force thirty (30) days after the receipt of the second written notification, sent via diplomatic channels, through which the Contracting Parties shall notify each other on the completion of the internal procedures, required for the bringing into force of this Framework Agreement.
2. This Framework Agreement is concluded for an indefinite period. It may be terminated by each Contracting Party through a written notification, sent via diplomatic channels. In such case the Framework Agreement expires one hundred and eighty (180) days from the date of the receipt of the terminating notification.
3. The termination of this Framework Agreement shall not affect the validity or duration of ongoing programs, projects or activities arising from it until their completion, unless the Contracting Parties decide otherwise by mutual consent.
4. This Framework Agreement may be amended at any time by a written consent of the Contracting Parties. Amendments shall enter into force in accordance with the procedure described in paragraph 1.

Done in Warsaw on the 1st of December, 2010, in two originals, each in the Polish, Portuguese and English languages, all texts being equally authentic. In case of any discrepancy regarding their interpretation, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF POLAND**

A handwritten signature in black ink, consisting of several sweeping strokes, positioned above a horizontal dotted line.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE FEDERATIVE REPUBLIC
OF BRAZIL**

A handwritten signature in black ink, featuring a large loop and several smaller strokes, positioned above a horizontal dotted line.

Po zaznajomieniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 25 sierpnia 2011 r.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*

L.S.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *B. Komorowski*